

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

KOULUTUSTARVEKYSELY

TE-keskuksille ja toimintaryhmille

**Maaseutuverkostoyksikkö
Kesäkuu 2009**

Johtopäätöksiä koulutustarvekyselyssä esiin tulleista asioista

- koulutusta kaivataan ohjelman perusasioista!
- koulutustarpeita eniten hanketoiminnassa, ympäristötuissa ja yrittäjyydessä
- toimintaryhmien vastauksissa näiden lisäksi nousevat esille kansainvälistyminen, viestintä ja kylätoiminta; TE-keskusten vastauksissa ei-tuotannolliset investoinnit
- tarpeita koulutukseen molemmilla ryhmillä perusasioista lähtien, malleja ja hyviä esimerkkejä kaivataan
- toiveita sekä Maville, MMM:lle että maaseutuverkostoyksikölle
- yrittäjyyden osaamisen/ tuntemisen esilletuominen ja vahvistaminen Mavissa, MMM:ssä ja maaseutuverkostoyksikössä

Maaseutuverkoston syksyn 2009 koulutussuunnitelma vastaa mm. seuraaviin:

- *hankesuunnittelu*, kuinka hanketta hoidetaan idean jälkeen
  - hankesuunnittelukoulutukset
- KV- hanketoiminnan osaaminen
  - KV- hankepäivät toimintaryhmille ja toimintaryhmävastaaville
  - Kansainvälistyvä maaseutu - koulutuskokonaisuus
- toimintaryhmien kehittäjän rooli, itsenäisyys ja kokeilujen tärkeys yhtenäiset ohjeistukset, yhtenäiset toimintatavat
  - Leader-metodin kehittäminen
  - Non Stop-koulutus toimintaryhmille
- ei-tuotannolliset investoinnit, ympäristötuen erityiset
  - Ympäristöhanketreffit neuvojille, konsulteille, TE- ja ympäristökeskusten viranomaisille ja toimintaryhmille
- kyläsuunnitelman päivittäminen
  - Kokonaisvaltainen kyläsuunnittelu
  - Kylähankevetäjien työseminaari
- yrittäjyyden edistäminen
  - yrittäjyysseminaarit teemoittain "hanketreffit"
  - metsätalous
  - palveluyrittäjyys
  - luovat alat
- opintomatkat
  - kaksi opintomatkaa syksyllä

Vuoden 2010 toimintasuunnitelmaa tehdään saadun palautteen perusteella.

KOOSTE AVOIMISTA VASTAUKSISTA JA PALAUTTEESTA

4. Minkä tyyppisiä koulutuksia Maaseutuverkoston tulisi järjestää?

Muunlaisia, millaisia?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> tutustumismatka muiden täydentäviä ehtoja noudattavien valtioiden tuki- ja valvontajärjestelmiin säädösten tulkintakysymykset lähtien paikallisista tarpeista pelkästään maksajien koulutukset mm. kosteikot, alueelliset hankkeet, koordinaatiohankkeet opintomatkat (sekä koti- että ulkomailla)	<ul style="list-style-type: none"> Kv-koulutuksissa tapaaminen, kohdemaata ja yhteistyöstä kiinnostuneet Leader-ryhmät, kv-käytännöt, kokemusten vaihto täsmäkoulutusta kysynnän mukaan, tarvittaessa nopeasti diariohjelman koulutus maksatukset, viestintä toimintaryhmille mahdollisimman lähellä alueellisesti ja paikallisesti valtakunnallisia seminaareja vain harkiten klinit koulutusten yhteydessä

Hanketoimijan käsikirjaan kohdennettu kritiikki, virheet ja epätasällisyydet
Kritiikkiä puutteellisesta yritystoiminnan osaamisesta (MMM, Mavi, verkostoyksikkö)

5. Mille kohderyhmille koulutusta tulisi järjestää?

Muulle, mille?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> kuntien maaseutusihiteerit avoimet koulutukset asiasta kiinnostuneille viljelijät, tietyt viljelijäryhmät (esim. luomu)	<ul style="list-style-type: none"> hankehakijat toimintaryhmien hallitukset yrittäjäyhdistykset eri rahoittajien yhteiset koulutukset (ESR, EAKR, Maaseuturahasto) paikallinen näkökulma, paikalliset tahot järjestämiseen mukaan kalatalousryhmät ja niiden hallitusjäsenet lehdistö

6. Millä aihealueilla Te-keskuksilla on koulutustarpeita

6.1 Hanketoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> hankesäännöstö, tukikelpoiset kustannukset, toimeenpano, maksatus hankesuunnittelu, kuinka hanketta	<ul style="list-style-type: none"> kehittämistoiminnan ennakoimattomuus

<p>hoidetaan idean jälkeen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>koordinaatiohankkeet</i>	
--	--

6.2 Maatalouden investointituet ja sukupolvenvaihdos

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • haku • maksatusprosessi • toimeenpano	

6.3 Maaseuturakentaminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • maksatus • kilpailutus • rakentamisohteet, käytännöt	<ul style="list-style-type: none"> • kunnan vaatimukset

6.4 Ei tuotannolliset investoinnit

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • kosteikot • perinnebiotoopit (neuvontajärjestöt, viljelijät, virkamiehet) • mitä ja miten, myös yhdistykset • perustaminen, valvonta • hakeminen, hakuperusteet • käsittely, maksatus • toimintaryhmille kokonaisuudesta, muille suunnittelusta	<ul style="list-style-type: none"> • asian avaaminen käytännön esimerkeillä

6.5 Maatalouden ja maaseudun ympäristöasiat

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Lannoitus/lannan levitys (mukana ympäristökeskus) • pientareet ja suojakaistat • täydentävät ehdot • vesiensuojelu (mukana ympäristökeskus)	<ul style="list-style-type: none"> • maisemasuunnitelmien polut

6.6 Ympäristötuet ja ympäristötuen erityistuet

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • valvonta • kannattavuus • sopimusten teko ja sisältö • kosteikot, yhdistysten rooli • lannoitus ja erityistukisopimussuunnitelmat	<ul style="list-style-type: none"> • asian avaaminen käytännön esimerkeillä • hakeminen

<ul style="list-style-type: none"> • Leader-toimintatapa • uudet tuen määrittelytavat • yhteiset koulutukset eri TE-keskusten erityisympäristötukikäsitteilyille • markkinointi, informaatiota myös passiivisille	
--	--

6.7 Kylätoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • päätöksentekotapa • ymmärrystä pieniin kylähankkeisiin

6.8 Yrittäjyyden edistäminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • aidan madaltaminen • yleiset tukiasiat	<ul style="list-style-type: none"> • pienyrittäjyys

6.9 Kansainvälistyminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • muiden EU-maiden käytännöt • ympäristöasiat	<ul style="list-style-type: none"> • tärkeys, suhtautuminen työnä • kv-hanketoiminnan osaaminen • ohjeistukset • verkottumisen arkipäivä kentällä

6.10 Toimintaryhmätyö

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • mahdollisuudet innovatiiviseen otteeseen • maksatushakemusten täyttäminen • säädösasiat • toimintarahahankkeen perustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä on arkinen toimintaryhmätyö? • ideologia • toimintaryhmien ja TE-keskusten parempi yhteistyö • sisällön kehittäminen • toimintaryhmien kehittäjän rooli, itsenäisyys ja kokeilujen tärkeys • yhtenäiset ohjeistukset

6.11 Viestintä

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • perustaidot • ohjelmaviestintä	<ul style="list-style-type: none"> • suuri yleisö kohteena

6.12 Muu aihealue, mikä?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> peruskuivatuksen tukeminen ja yleinen hallintomenettely lomakkeiden läpikäyminen (muutokset) laajentuvien yritysten johtamiseen liittyvät asiat, pääoman käyttö, ostopalvelut toimintaryhmiin ja kyliin innovatiivisuutta, herättelevä ja innovatiivinen ajattelu, aiehankeiden esilletuominen	<ul style="list-style-type: none"> mitä ELY:t yms. tuovat tullessaan

7. Millä aihealueilla toimintaryhmillä on koulutustarpeita

7.1 Hanketoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> seuranta tukikelpoiset kustannukset maksatukset toimeenpano	<ul style="list-style-type: none"> hallinto TL 1:n hankkeet maksatukset hankkeen arviointi (ennakko-jälki) hankesuunnittelu, käynnistys, hankkeen lopetus toimeenpano ja muut lainsäädäntökysymykset, säädösten muutokset koordinaatiohankkeet alueiden väliset hankkeet koulutushankkeet porsaanreikäkoulutus viestintä, tulosten esittäminen yhtenäiset toimintatavat

7.2 Maatalouden ja maaseudun ympäristöasiat

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> ei-tuotannolliset investointituet kaikki	<ul style="list-style-type: none"> ilmastonmuutosasiat uusiutuvat energiamuodot ja erikoisviljelymuodot - viljelijät ja Leader-tuet

7.3 Ympäristötuet ja ympäristötuen erityistuet

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • ei tuotannolliset • erityistukiprosessi • kaikki suhteessa Leader-toimintatapaan • kaikki	<ul style="list-style-type: none"> • konkreettiset esimerkit • lumo-kohteet ja toimintaryhmät • markkinointi yhdistyksille • perinnebiotoopit ja kosteikot, mitä toimintaryhmän tulee tietää • kaikki

7.4 Kylätoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • hankkeen hallinto • viestintä • uusia tuulia, ideat, hyvät käytännöt • kylien liiketoiminnan kehittäminen • kylä vaikuttajana • kyläsuunnittelu ja sen ohjaaminen • kylätoiminnan arki • neuvonta

7.5 Yrittäjyyden edistäminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Hanke- ja yritystukien erot, yritys hakijana/yrityksen tavanomainen toiminta • Toimintaryhmät osana YritysSuomi -konseptia • Yritystoiminnan arviointi	<ul style="list-style-type: none"> • viestintä, markkinointi • Alkavan yrittäjän löytäminen, polku maaseutuyrittäjäksi • Analysointityökalut, pienyrityksen elinvoimaisuuden arviointi, Liiketoimintasuunnitelmat • Eri ohjelman ja organisaatioiden yritysrahoitusmahdollisuudet, selkokielineen tiivistelmä • Yritysryhmähankkeet • Elinkeinojen kehittämishankkeet

7.6 Kansainvälistyminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Kansainväliset hankkeet	<ul style="list-style-type: none"> • Esimerkit, hyvät käytännöt • Kv-toiminnan perusteet, alkeista lähtien • Kansainvälistymisen edistäminen • Kv-hankkeet (suunnittelu, toimeenpano, hallinnointi, sopimusmenettely, uudet ohjeistukset)

	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyötaidot, eri kulttuurit
--	---

7.7 Viestintä

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Imagon rakentaminen • Käytännön esimerkit toimivista keinoista • Laajasti koko viestinnän kenttä • miten viestitään riittävän kattavasti • eväät yrityksen markkinointiin • Peruskoulutus • Tiedotteen teko • Mediakentän tuntemus, paikallinen • Leader-toiminnan näkyvyys - oikeat kanavat • Uudet viestintätavat, Sosiaalinen media

7.8 Välittäjäorganisaationa toimiminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Käytännön esimerkit, hyvät käytännöt, mallit • Mitä se on ja miten siinä toimitaan • Oikeudet ja velvollisuudet lainsäädännön näkökulmasta • Sopimuksellisuus

7.9 Taloushallinto ja kirjanpito

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Tilinpäätöksen ja taseen lukeminen • Hankehallinnon, hankkeiden talous, hankesäädökset vs. kirjanpito- ja tilintarkastussäädökset • Maksatuskoulutukset yhdessä Te-keskusten kanssa, yhteiset pelisäännöt • Perusteet hallitusjäsenille

7.10 Hallitustyöskentely

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaryhmätyön vastuu • Toimintarahahankkeen perustehtävät	<ul style="list-style-type: none"> • Alueellisia yleiskoulutuksia, hallitustyöskentelyn perusteet, uusien

	<p>jäsenten koulutus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallituksen jäsenenä toimiminen, sitouttaminen • Hyvä hallitustyöskentely, hallitustyöskentely vaikuttavammaksi, syvemmälle pureutuva koulutus • Leader-metodi ja ohjelmalähtöinen hallitustyöskentely, hankkeet, tukimuodot • Työnantajarooli
--	---

7.11 Muu aihealue, mikä?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Rahoituksen kohdentaminen tarpeellisiin hankkeisiin • Ei-tuotannolliset investoinnit	<ul style="list-style-type: none"> • esiintymistaito, suhdetoiminta, jaksaminen, ns. vaikean asiakkaan kohtaaminen, uusien henkilöiden perehdyttäminen • Vertaistukitilaisuudet • Laatukäsikirja/laatutyö/arviointi • Toimintaryhmät aluekehittäjänä, tuloksellisuuden arviointi

8. Mitkä koulutusaiheet ovat mielestänne tärkeitä ohjelman toimijoiden/hanketoteuttajien kannalta? Jos tärkeä, niin tarkenna aiheita.

8.1 Hanketoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • hankelainsäädännön tulkinta ja soveltaminen • Hankepääatöksen tekeminen ja kenelle? • Hanketoiminnan osaaminen • Talousseuranta • Kuinka toimia idean jälkeen • Maksatus • Ohjelman luonne ja erot rakenneohjelmiin	<ul style="list-style-type: none"> • <i>hakemus, hankesuunnitelma, budjetti</i> • koulutushankkeet, elinkeinojen kehittämishankkeet, yleishyödylliset kehittämishankkeet • kuluerien muutokset • 3 % -sääntö • rakentamisen vaatimukset • hankehallinto, maksatukset, talousseuranta • hankkeen elinkaari • lomakkeet ja liitteet • tiedotus • kilpailutus

8.2 Maatalouden investointituet ja sukupolvenvaihdos

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Maksatus • Tukikelpoiset kustannukset • Tukiohjeisto	

8.3 Maaseuturakentaminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Rakennusohjeet • Rahoitettavat kustannukset	<ul style="list-style-type: none"> • LUVAT • Rakennusselostus • Tarvittavat asiakirjat • Rakennusperinnön suojelu, viisas peruskorjaus • Vuokraoikeuden rekisteröinti

8.4 Ei tuotannolliset investoinnit

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelu • Hinnoittelu • Asiakirjat • Maksatus • Mikä on kosteikko ja perinnebiotooppi • Luonnon monimuotoisuus ja maiseman kehittäminen • Aktivointi. Mistä apua suunnitteluun?	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelua koskeva koulutus • Yhdistysten erityisympäristötuet

8.5 Maatalouden ja maaseudun ympäristöasiat

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Mitä lupia tarvitaan? • Mikä on mahdollista? • Yhdistysten ja maanviljelijöiden yhteistyö

8.6 Ympäristötuet ja ympäristötuen erityistuet

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Yleismarkkinointi, kuinka mahdollisuuksia voi hyödyntää ja miksi • Luomu • Tuen ja maksatusten haku	<ul style="list-style-type: none"> • Perinnebiotoopit ja kosteikot • Mitä toimintaryhmien tulee tietää • Perusasiat

8.7 Kylätoiminta

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Hallinto, kylätoiminnan peruskoulutus • Paikalliskehittäjäkoulutus • Suhdetoiminta ja sparraus • Hankkeistaminen • Kyläsuunnitelman päivittäminen • Tietoliikenne • Toiminnalliset investoinnit

8.8 Yrittäjyyden edistäminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Käynnistäminen, talous, sudenkuopat • Yritystuet: kuka, mistä? Kriteerit • Luomutuottajat – markkinointi	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaryhmien hallitukset yritysrahoituksen käsittelijöinä • Yritysryhmähankkeet • Kyläyhdistysten asema yrittäjien näkökulmasta • Tuet paikallisesta näkökulmasta • Markkinointi, viestintä • Hoiva- ja palveluyrittäjyys • Elinkeinokalatalous

8.9 Kansainvälistyminen

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvät käytännöt • Sopimusasiat, hallinto, lainsäädäntö • Hankkeen laatiminen • Millaista toimintaa tuetaan ja millä ehdoilla? • Mitä se on yksinkertaisimmillaan ja mitä vaatii hankkeena toteutettuna

8.10 Toimintaryhmätyö

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Säädökset • Toimintarahahankkeen perustehtävät • Uudet asiat ja mahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Toimintaryhmä-, Leader-työn merkitys, periaatteet ja filosofia, tiedottaminen, toiminta avointa kaikille</i> • Uusien ihmisten perehdyttäminen

8.11 Viestintä

Te-keskukset	Toimintaryhmät
	<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeiden viestintä, hyvät käytännöt, ohjeet hankevetäjille • Oikeat tavat viestiä • Eri viestintävälineiden käyttö

8.12 Muu aihealue, mikä?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Syventävä sektorikohtainen teemakoulutus, esim. elintarvikeala, luovat alat, naisryittäjyys	<ul style="list-style-type: none"> • Eri rahoittajatahojen yhteiset tilaisuudet

9. Mitkä maaseutuohjelman toimintalinjat/toimenpiteet vaatisivat erityisiä panostuksia ohjelman toteutumisen varmistamiseksi?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
TL 3xxxx hanketoiminta, tiukat valtiontukisäädökset tp 331 koulutus ja tiedotus (de minimis) TL 1x annex1 tulkinta (MMM-Mavi) tp 124xx oikeat innovaatiot ja rajapinnat TL 2xx TL 4xx kansainväliset hankkeet	1xxxxxx kilpailukyvyyn parantaminen, miten saadaan aktivoitua toimintaryhmien kautta 2 xx maatalouden erityisympäristötuet 214, 216 yhdistysten osalta 3xxx elämänlaatu, mikroyrityusrahoitus 4 xx kansainväliset hankkeet, alueiden väliset, leader (periaatteet, metodi, hallitustyöskentely) Kaikkiin käytännön esimerkkejä ja työkaluja Ei-tuotannolliset eivät lähde tällä tukitasolla liikkeelle Erityisympäristötuet Ennakoiva valmistautuminen uuteen ohjelmakauteen ilman atk-järjestelmien rakenteellisia muutoksia Yritystukiin liittyvät toimenpiteet

10. Miten ympäristötuen erityistukien markkinointia yrittäjille ja viljelijöille edistettäisiin? Koulutus/tiedonvälityshankkeita asian toteuttamiseksi on käynnistynyt vähän.

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Maaseutuverkoston järjestämät koulutukset (koulutushanketoiminta nykysäännösten valossa haastavaa) • Suunnitelmapohjien ja suunnitelman tekijöiden kartoitus ja markkinointi viljelijöille • Markkinointi oikeaan aikaan esim. alkusyksyllä • Esimerkkikohteet, toteutuneiden esittely: ennen-jälkeen, opintomatkat • Esite yhdistyksille • TE-keskuksille kevyen hakubyrokratian koulutus- ja materiaaliraha • Artikkelisarja esim. Maaseudun Tulevaisuuteen • Hakuprosessi yksinkertaisemmaksi • Alueelliset koulutukset: TE-keskukset, Ympäristökeskus, neuvonta, viljelijän kokemukset • Suunnitelmapohjaisten sopimusten markkinointi: hakemusten tekemiseen malleja (konsulttityönä syö suuren osan tukirahoista) • Tukien korostaminen, vertailu peltotukiin • Metsästysseurojen ja kylätoimikuntien kautta tapahtuva tiedotus • Tilakohtainen neuvonta, täsmäkoulutus tilatasolle asti, alueet, joissa erityisiä tarpeita • Kuntien maaseutushteereiden asenteisiin vaikuttaminen (mitä positiivisempi asenne, sitä enemmän tukia kunnan alueella)	<ul style="list-style-type: none"> • Tietoa eteenpäin MTK:n kautta • Asia pysyttävä perustelevaan viljelijälle taloudellisesta näkökulmasta • Viljelijältä viljelijälle-tiedotus • Ministeriön kautta MTK:lle, metsänomistajille, metsästäjille • Maaseutushteereiden kautta • Kartoitus erityisympäristötukeen oikeuttavista alueista, tietoiskut ko. paikkakunnille • Yhdistysten aktivointi ongelma (matala tukitaso, kova byrokratia) • Jutut ammattilehdissä, hanke-esimerkit • Asian tuominen enemmän esille • Paikallinen neuvonta kuntoon • Tiedotustilaisuudet yhdessä neuvontaorganisaatioiden kanssa • Hyviä esimerkkejä levittämällä • Markkinoinnissa vapaaehtoisuuden korostaminen • Tilaisuuksiin tavoiteltava muitakin osallistujia kuin viljelijöitä • Materiaalia paikallisen tiedottamisen tueksi

11. Mitä ideoita TE-keskuksilla ja toimintaryhmillä on ympäristöasioiden edistämisessä ja toimijoiden aktivoimisessa? Ja mikä voisi olla maaseutuverkostoyksikön rooli tässä työssä?

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Tutustumismatka muiden täydentäviä	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostoyksiköllä vähäinen rooli

<p>ehtoja noudattavien valtioiden tuki- ja valvontajärjestelmiin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteiset retkipäivät (Te-keskukset, toimintaryhmät, ympäristökeskukset) • Koulutus metsästykselle ja riistanhoitoyhdistyksille • Tiedotus (erityistukiesite hyvä!) • Yhteydenpito/tiedotus kuntaviranomaisille • Hyvät, kannustavat esimerkit • Suunnittelijoista pulaa • Hakubyrokratian keventäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Tuottajayhdistykset hankkeiden toteuttajina? Onnistuisiko motivointi? • Muita kohderyhmiä 4H, Maa- ja kotitalousnaiset • Parhaat hankkeet esimerkeiksi eri aluetasoilla • Tapahtumamarkkinointityylinen koulutus kylätasolle • Asian esille ottaminen toimintaryhmien omissa tilaisuuksissa, verkostoyksikön ja MMM:n asiantuntijoiden tuottama tiedote/esitesarja työkaluksi, verkostoyksikön hankkimat asiantuntijat • Verkostoyksikkö yhdistys-viljelijä-yhteistyön kehittäjänä
---	--

12. Koulutuksista tiedottaminen: mitä kautta haluaisit saada tiedon koulutustapahtumista?

Muu viestintäväline, mikä?

www.maaseutu.fi koulutuskalenteria selkeytettävä ja päivitettävä useammin valmistiedote, jonka voisi/saisi liittää omille nettisivuille paikallislehdet tavoittaisivat kentän parhaiten

14. Maaseutuverkoston koulutustapahtumien ja koulutustarjonnan kehittämistarpeet? Palautetta Maaseutuverkostoyksikölle.

Te-keskukset	Toimintaryhmät
<ul style="list-style-type: none"> • Suora tiedotus hanketoimijoille koulutusmahdollisuuksista • Alueiden väliset neuvottelupäivät olleet hyviä, valtakunnallisiakin tarvitaan • Maaseutuverkosto on tarpeellinen asioiden maastouttamisessa (MMM:n ja Mavin resurssit kiinni omissa substansseissaan) • Koulutuksia myös riittävän pohjoiseen	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien työntekijöiden ja hallitusten jäsenten koulutus, non stop • Koulutuksiin "laatujärjestelmä", peruskoulutukset, täydennyskoulutukset • Ei liian tutkimuksellista otetta • Verkon kautta tapahtuvaa koulutusta voisi lisätä • Alueelliset ja maakunnalliset koulutukset parhaita • Koulutuksissa riittävästi aikaa keskustelulle • Kenttää on kuunneltu • Paikallinen ja alueellinen lähestymistapa kannattaa säilyttää • Maaseutuohjelman mahdollisuudet käytännönläheiseen hanketoimintaan pidettävä lähtökohtana myös jatkossa • Koulutukset olleet hyödyllisiä ja

	<p>antoisia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hajauttaminen eri puolille Suomea hyvä • Kaksi päivää pituutena maksimi • Kouluttajien laadunvarmistus, jotta puhuvat siitä mistä pitääkin • Markkinointitavaraa jaettavaksi yleisötahtumissa ym. • Koulutusten hajauttaminen maakuntiin, mutta saavutettavuus huomioiden
--	---